

Offerte bestek nr. OPGR/GI/HERSTEL/2020-1

**Een onderzoek naar doelgerichte orthopedagogische activiteiten in de
gemeenschapsinstellingen rond herstel van de schade
als gevolg van een delict**

Indieners:

Universiteit Gent, Vakgroep Orthopedagogiek
(Stijn Vandevelde en Wouter Vanderplasschen)

VIVES Hogeschool, Expertisecentrum Sociale Innovatie
(Hans Vermeersch)

Hogeschool UC Leuven-Limburg, Expertisecentrum Resilient people
(Evi Verdonck)

1. Situering en probleemstelling

In het bestek wordt de situering en probleemstelling concreet toegelicht:

Het **decreet betreffende het jeugddelinquentierecht** werd goedgekeurd op 15 februari 2019. Naast het voorzien in een snelle, duidelijke reactie op gepleegde jeugddelicten, wordt in het decreet ten volle ingezet op het bieden van kansen voor constructieve en herstelgerichte reacties. Aandacht voor kansen op herstel tussen dader en slachtoffer, met de minderjarige delict-pleger werken rond het inzien van de gevolgen van zijn daden en het ondersteund verantwoordelijkheid opnemen in herstel van de schade, zijn belangrijk. Herstelgericht werken wordt uitdrukkelijk weerhouden als belangrijke focus, ook binnen een context van vrijheidsberoving en/of dwang.

De **modulering van de publieke Jeugdinstellingen**, zoals formeel goedgekeurd op 17 juni 2019 biedt daarbij het generieke kader van waaruit de Gemeenschapsinstellingen hun werkwijze verder uitwerken en verfijnen, en dat zowel intern als in relatie tot belangrijke partners in het traject. Vertrekkend vanuit een expliciete missie en visie, wordt de strategie naar minderjarige delict-plegers uitgewerkt. Binnen dit forensische aanbod staan delict-gericht werken en herstel centraal. Zowel herstelrechtelijk werken als herstelgericht werken wordt daarbij uitdrukkelijk naar voor geschoven als wezenlijke componenten in het werken met minderjarige delict-plegers en hun context binnen de context van de Gemeenschapsinstelling. Dat de Gemeenschapsinstelling in de module gesloten begeleiding zelf herstelgericht met de jongere aan de slag gaat is daarbij een gegeven. Ook de mogelijke combinatie met diensten voor Herstelgerichte en Constructieve afhandeling wordt uitdrukkelijk vermeld.¹

Het **projectplan mbt. de implementatie van het decreet Jeugddelinquentierecht** werd eind 2019 goedgekeurd binnen Agentschap Opgroeien. In dit projectplan wordt vooropgesteld om de 'forensisch wetenschappelijke verworvenheden' binnen de Gemeenschapsinstellingen en de sociale diensten jeugdrechtbank te implementeren.² Het verder uitwerken en expliciteren van de gedeelde trajecten inzake jeugddelinquentie wordt daarbij uitdrukkelijk benoemd. Hierbij wordt zowel verwezen naar de delict-gerichte contextbegeleiding en de CANO-voorzieningen enerzijds als naar de HCA-diensten anderzijds. Naast deze partners, kan gedeeld werken natuurlijk ook slaan op: onderwijs- en opleidingsactoren, de geestelijke gezondheidszorg, het algemeen welzijnswerk,...

Het project '**Draaiboek gedeelde forensische trajecten**', dat op 19 februari 2020 afgerond werd met een geactualiseerd draaiboek, expliciteert het kader voor de structurele afstemming en samenwerking bij de combinatie van de publieke module gesloten begeleiding met de private module contextbegeleiding binnen de gewijzigde context van het decreet Jeugddelinquentierecht. Het expliciteren en actualiseren van het kader voor de combinatie van gesloten begeleiding met privaat begeleidingsaanbod van de HCA-diensten wordt als volgende stap naar voor geschoven.³

Binnen het lopend **project 'herstel binnen de context van de Gemeenschapsinstellingen'** wordt het generieke kader uitgeschreven voor de wijze waarop invulling gegeven wordt aan werken met/rond herstel bij minderjarige verdachten of delict-plegers die toevertrouwd worden aan de Gemeenschapsinstellingen. Deze visie omvat eerste aangrijpingspunten opdat herstelgericht werken binnen de werking van de Gemeenschapsinstelling op kwalitatieve wijze gegarandeerd kan worden

---

¹ Modulering van de publieke Jeugdinstellingen 3.0., Agentschap Opgroeien, 2019-06-17, p. 34

² Projectplan implementatie decreet betreffende het Jeugddelinquentiedecreet van 15 februari 2019 Agentschap Opgroeien, november 2019.

³ Generiek Draaiboek gedeeld forensisch traject Gemeenschapsinstelling – private partner BJB, editie 2020, p.10

ten aanzien van elke minderjarige delict-pleger. Dergelijk kader omvat een uitgeschreven visie-tekst die een niet vrijblijvend, generiek kader biedt voor de wijze waarop aanbod van de Gemeenschapsinstellingen gecombineerd kan worden met aanbod van de private HCA-diensten. Naast inhoudelijke concretisering op module-niveau, worden de randvoorwaarden voor een succesvolle implementatie verduidelijkt (aspecten van personeelsbeleid; VTO;...).

Deze visie biedt gedeelde taal en kader opdat zowel de Gemeenschapsinstellingen als de HCA-diensten de verdere ontwikkeling van hun eigen aanbod verder kunnen op organiseren. Vanaf 15.09.2020 zullen relevante aspecten voor de werking van de HCA-diensten en de Gemeenschapsinstellingen opgenomen worden in een Besluit Vlaamse Regering.

Wanneer na gesloten oriëntatie beslist wordt tot een gesloten begeleiding, zal de Gemeenschapsinstelling in een eerste fase zelf instaan voor het invulling geven aan het herstelgericht werken. Combinatie met herstelrechtelijk aanbod van de HCA-diensten vanaf de eerste dag van module gesloten begeleiding is hier enkel een meerwaarde wanneer het aanbod betreft waarin dader en slachtoffer actief en live betrokken zijn. Wanneer het oriëntatie advies 6 of 9 maand gesloten begeleiding betreft, is het steeds de ambitie om, waar mogelijk, het initiële advies van (maximaal) 6 of 9 maand gesloten begeleiding zo snel als mogelijk om te buigen naar een ambulante verdere invulling van de reactie op het delict. Het toewerken naar een positief project als verdere invulling van de reactie op het delict, is daarbij een belangrijke focus.

2. Onderzoeksdoelstelling

In het bestek staat aangegeven dat herstelgericht werken ook bredere elementen omvat. Van de dienstverlener wordt een expliciete focus verwacht op herstel van de schade aangericht door het delict dat de aanleiding was van de plaatsing in een gemeenschapsinstelling.

3. Onderzoeksvragen

De onderzoeksvragen zijn in het bestek als volgt geformuleerd (de subvragen die cursief zijn opgenomen werden door de onderzoekers toegevoegd om de onderzoeksvragen verder te operationaliseren):

1. Over welke (internationale) evidence- and practice-informed kennis beschikken we aangaande doelgericht orthopedagogisch werken rond herstel van de schade naar aanleiding van het gepleegde delict in combinatie met de uitvoering van vrijheidsberovende maatregelen bij minderjarige delictplegers?
  - *Welke praktijken/modellen bestaan er inzake herstelgericht werken met minderjarige delict-plegers in residentiële settings die toepasbaar kunnen zijn in Vlaanderen?*
  - *Hoe wordt de werking ervan geëvalueerd en wat zouden de sterktes, zwaktes, opportuniteiten en bedreigingen van deze praktijken/modellen zijn bij de toepassing in GI's?*
2. Hoe wordt momenteel doelgericht gewerkt rond herstel in de gemeenschapsinstellingen in (a) individuele forensische begeleiding van de jongere en zijn sociaal netwerk en (b) groepsactiviteiten?
  - *Hoe ervaren stakeholders het huidige aanbod van herstelgericht werken met minderjarige delict-plegers? Waar zitten de sterkten, de knelpunten en hiaten?*

- *Wat zijn de goede praktijk bevindingen inzake herstelgericht werken met delict-plegers in Vlaanderen in de GI?*
    - o *Wat zijn de ervaringen van jongeren?*
    - o *Wat zijn de ervaringen van hulpverleners?*
3. Welke zijn de randvoorwaarden voor de verdere uitwerking en implementatie van doelgerichte orthopedagogische activiteiten rond herstel van de schade naar aanleiding van het gepleegde delict in combinatie met de uitvoering van vrijheidsberovende maatregelen bij minderjarige delictplegers, rekening houdend met de huidige stand van zaken hieromtrent in de gemeenschapsinstellingen en de kennis verzameld in de context van doelstelling 1.?
  4. Op welke manier kunnen doelgerichte orthopedagogische activiteiten rond herstel van de schade naar aanleiding van het gepleegde delict in combinatie met de uitvoering van vrijheidsberovende maatregelen bij minderjarige delictplegers, zowel in de individuele begeleiding van jongeren als in groepsgerichte werkvormen, geborgd worden naar de toekomst?

4. Onderzoeksmethode

Gelet op de beperkte tijd en middelen zal dit onderzoek de vorm aannemen van een **exploratieve studie** waarin de onderzoeksvragen als volgt zullen worden aangepakt.

Onderzoeksvraag 1

Voor het beantwoorden van onderzoeksvraag 1 zal een **literatuuronderzoek** worden uitgevoerd in een aantal courant gehanteerde wetenschappelijke databanken (Web of Science, Scopus, Google Scholar, ...) op basis van relevante zoektermen.

Daarnaast zullen een aantal internationale experts/praktijken worden geïdentificeerd, onder meer op basis van de resultaten van het literatuuronderzoek en via bestaande contacten (onder meer in Nederland; Nieuw-Zeeland (Tony Ward); ...). Met de internationale experts zullen (online) gesprekken worden gevoerd met betrekking tot haalbaarheid en implementatie. In de mate van het mogelijke zullen één of meerdere internationale goede praktijken worden bezocht (bvb. in Nederland).

Deliverables:

- Een eerste overzicht van good practices (in binnen- en buitenland) en potentieel werkzame elementen waar in de stakeholdersconsultatie verder op wordt gebouwd.

Onderzoeksvraag 2

Om zicht te krijgen op hoe doelgericht werken rond herstel in (1) individuele forensische begeleiding van de jongere en/of context; en (2) groepsgericht werken, momenteel in de GI vormgegeven en ervaren wordt, zullen **interviews** met een aantal stakeholders worden georganiseerd. Hierbij zullen medewerkers van de verschillende campussen worden betrokken, evenals vertegenwoordigers van de HCA-diensten en vertegenwoordigers van het beleid. Bij het samenstellen van de steekproef zal rekening worden gehouden met diversiteit in functie (bvb. trajectcoördinatoren, opvoeders, leerkrachten, directie, ...); instelling/campus; ... Het aantal interviews wordt geschat op een 10 tot 15-tal GI-medewerkers (2 tot 3 medewerkers/campus); een vijftal vertegenwoordigers van HCA-diensten

en een vijftal vertegenwoordigers van het beleid (Agentschap Opgroeien)⁴. De interviews zullen worden getranscribeerd en middels een thematische analyse in Nvivo worden geanalyseerd.

Daarnaast zal een (in de tijd afgebakende) deelstudie worden opgezet waarbij een beperkt aantal activiteiten (individuele trajecten/groepsactiviteiten) in kaart worden gebracht op basis van de potentieel werkzame elementen die eerder werden verzameld als antwoord op onderzoeksvraag 1, teneinde een beeld te kunnen vormen van hoe herstelgericht werken concreet vorm krijgt in de GI. Er zullen per campus **één tot twee individuele trajecten** worden geselecteerd, waarbij (korte) interviews worden gepland met de hulpverlener en de jongere (10 tot 20 interviews⁵) met als doel de goede praktijk bevindingen uit te diepen en ervaringen te achterhalen. Ook deze interviews zullen worden getranscribeerd en middels een thematische analyse in Nvivo worden geanalyseerd.

Tevens zullen de **groepsgerichte activiteiten** gericht op herstel in kaart worden gebracht. Hierbij zullen ook een beperkt aantal (korte) interviews worden ingepland met de medewerkers die deze groepen begeleiden (geschatte aantal: 5; 1 per campus)⁶.

Deliverables:

- Een overzicht van het bestaande aanbod inzake herstelgericht werken in GI.
- Een grondig inzicht in de ervaringen van de stakeholders met de bestaande aanpak.
- Een gedetailleerd overzicht van de goede praktijk voorbeelden binnen GI.

Onderzoeksvraag 3

Om zicht te krijgen op randvoorwaarden voor de verdere implementatie van deze activiteiten (zie onderzoeksvraag 2), rekening houdend met de huidige stand van zaken en de kennis verzameld in onderzoeksvraag 1, zal een **focusgroep** worden georganiseerd met vertegenwoordigers van instellingen; campussen; directie; vertegenwoordigers van het Agentschap Opgroeien en andere betrokkenen (bvb. vertegenwoordigers van HCA-diensten) (geschat aantal participanten: 10 tot 12). In deze focusgroep zal ingezoomd worden op de implicaties van de bevindingen uit onderzoeksvraag 1 op de organisatie van activiteiten (onderzoeksvraag 2) en de noodzakelijke randvoorwaarden om de implementatie hiervan mogelijk te maken. De analyse zal door middel van een thematische analyse worden uitgevoerd.

Deliverables:

- Overzicht van randvoorwaarden om implementatie en borging mogelijk te maken.

Onderzoeksvraag 4

Op basis van de informatie verzameld in de voorgaande onderzoeksvragen zullen, in nauw overleg met de GI (hierbij wordt gedacht aan co-creatie via workshops of een afsluitende focusgroep met stakeholders waarbij een prototype van de handleidingen wordt voorgelegd), **twee handleidingen** worden uitgewerkt: één gericht op de individueel begeleider m.b.t. doelgericht werken rond herstel in individuele forensische begeleiding jongere en/of context; en een tweede gericht op de leergroep-begeleider m.b.t. doelgericht werken rond herstel in een forensische leergroep. De manier waarop de

---

⁴ De concrete aantallen zijn tentatief en zullen verder besproken worden na gunning van het onderzoeksproject. Gezien de beperkte beschikbare tijd van de onderzoeksmedewerker (50% van een FTE) en de omvang van de onderzoeksactiviteiten zullen mogelijks ook studenten van de verschillende instellingen betrokken worden bij een aantal onderzoeksactiviteiten (bvb. interviews/organisatie focusgroep). Het aantal interviews dat kan uitgevoerd worden is hiervan dan ook deels afhankelijk.

⁵ Idem

⁶ Idem

samenwerking met de GI wordt georganiseerd is ook deels afhankelijk van de mate waarin studenten kunnen worden betrokken (zie ook voetnoten 4, 5 en 6).

Deliverables:

- Twee handleidingen, waarvan één gericht op de individueel begeleider m.b.t. doelgericht werken rond herstel in individuele forensische begeleiding jongere en/of context; en een tweede gericht op de leergroep-begeleider.

5. Output

1. Handleiding individueel begeleider doelgericht werken rond herstel in individuele forensische begeleiding jongere en/of context.
2. Handleiding leergroep-begeleider doelgericht werken rond herstel in forensische leer-groep.
3. Aanbevelingen op beleidsniveau m.b.t. randvoorwaarden voor kwalitatieve implementatie en borging van 1 en 2 op campus-, instellings- en afdelingsniveau.
4. Onderzoeksrapport m.b.t. bestaand onderzoek/goede praktijken rond de uitvoering van de vrijheidsberoving van minderjarige delict-plegers in combinatie met doelgericht forensisch werken rond herstel van de schade naar aanleiding van het gepleegde delict.

6. Planning

Een overzicht van de planning is opgenomen in onderstaande tabel.

Aangezien het project volgens het bestek dient te starten op 1 december 2020 zullen in deze maand reeds een aantal voorbereidende activiteiten worden uitgevoerd (bvb. uitwerken aanvraag voor de Ethische Commissie van de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van UGent).

Gezien het administratief niet mogelijk zal zijn om in december reeds een onderzoeksmedewerker aan te werven en omwille van het Kerstreces lijkt het ons beter om de medewerker (50%) vanaf 1 januari 2021 aan te werven, en dit voor een periode van 1 jaar (tot en met 31 december 2021). We hopen dat dit mogelijk is gezien in het bestek staat aangegeven dat het onderzoek beperkt is tot een termijn van maximaal 12 maanden.

	Dec 20	Jan-feb 21	Mrt-april 21	Mei-juni 21	Juli-aug 21	Sep-okt 21	Nov-dec 21
Vorbereidende activiteiten (onder meer EC-aanvraag, ...)	x	x					
Literatuuronderzoek		x					
Gesprekken met internationale experts/bezoeken good practices (indien mogelijk)		x	x				
Interviews medewerkers GI/vertegenwoordigers HCA-diensten en beleid + analyse		x	x	x	x		
In kaart brengen individuele trajecten / groepsgericht aanbod		x	x	x	x		
Focusgroep + analyse				x	x	x	
Uitwerking handleidingen (miv. co-creatie workshop of afsluitende focusgroep)						x	x

7. Voorstelling onderzoeksteam

Het onderzoek zal uitgevoerd worden door een onderzoeksteam samengesteld uit onderzoekers van Universiteit Gent (Vakgroep Orthopedagogiek), VIVES Hogeschool (Expertisecentrum Sociale Innovatie) en Hogeschool UC Leuven-Limburg (Expertisecentrum Resilient people). Er zal regelmatig (online) overleg zijn tussen de verschillende onderzoekspartners: in de eerste maanden van het project zal dit overleg 4- tot 6-wekelijks worden georganiseerd, teneinde het onderzoek goed te kunnen starten. Erna zal er 6- tot 8-wekelijks worden vergaderd en/of wanneer dit voor het project nodig blijkt.

Voor de duur van het onderzoeksproject zal op UGent een onderzoeker worden aangeworven (Masterniveau, 50%, 1 januari 2021– 31 december 2021, max. 5 jaar anciënniteit) die door een begeleidingscomité zal worden ondersteund en aangestuurd.

In dit begeleidingscomité, dat van bij de start van het project zal opgericht worden, zijn de verschillende onderzoekspartners vertegenwoordigd. Tevens zullen, in overleg met de opdrachtgever, een aantal andere actoren in dit comité betrokken worden. Hierbij denken we onder meer aan vertegenwoordigers van het Agentschap Opgroeien (afdeling Gemeenschapsinstellingen); Cachet vzw; een vertegenwoordiger van de HCA-diensten; ...

De drie onderzoekspartners (UGent, VIVES, UCLL) zijn, onder meer via deelname aan het begeleidingscomité en overleg tussen de onderzoekspartners (zie hiervoor), bij de uitvoering van de verschillende onderzoeksactiviteiten (alle WPs en deliverables) betrokken. Tevens zullen studenten van opleidingen van de verschillende onderzoekspartners betrokken worden bij deelaspecten van het project, via oefeningen, projectwerk en bachelor- en/of masterproeven. Dit kan bijvoorbeeld gaan om

het afnemen van interviews; het betrokken zijn bij de organisatie van focusgroepen; ... Zoals eerder aangegeven zal op basis van deze inbreng verder bekeken worden hoeveel interviews precies zullen kunnen worden georganiseerd (zie ook voetnoten 4, 5 en 6). Voor VIVES zou de betrokkenheid van studenten kunnen worden gegarandeerd via het opleidingsonderdeel 'Geïntegreerde Bachelorproef'. Binnen de bacheloropleiding Orthopedagogie aan de UCLL kunnen studenten ingeschakeld worden in het kader van het opleidingsonderdeel 'Bachelorproef' en het opleidingsonderdeel 'Keuzeruimte' (opleidingsfase 3). Het OPO Keuzeruimte biedt studenten de kans om 60 uren of 120 uren mee te laten werken in een afgebakend onderzoeks- of dienstverleningsproject.

Gezien de huidige COVID-19-pandemie, waarvan het verdere verloop en de impact ervan niet kan worden voorspeld, zou het kunnen dat er doorheen het project bijsturing nodig is. Dit zal in overleg met de opdrachtgever en het begeleidingcomité besproken worden. De voorgestelde onderzoeksactiviteiten kunnen, indien nodig, COVID-19-proof worden georganiseerd (bvb. online interviews en focusgroep, ...).

Hieronder worden de drie onderzoekspartners en de betrokken onderzoekers kort voorgesteld.

Vakgroep Orthopedagogiek – Universiteit Gent

De vakgroep Orthopedagogiek van de Universiteit Gent voert reeds sinds haar officiële ontstaan in 1992 onderzoek uit naar diverse thema's binnen het ruime orthopedagogische werkveld. Dit onderzoek is gebaseerd op volgende definitie van orthopedagogiek ontwikkeld door de betreurde Prof. Eric Broekaert: "De studie van methodische, integratieve, ethische en betekenisvolle sociale interacties en ondersteuning in opvoedkundige situaties die als problematisch ervaren worden, met als doel de leefsituaties, de kwaliteit van leven en de participatie in de maatschappij van alle betrokkenen te verbeteren, en dit door wetenschappelijk onderbouwde kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden".

Doorheen de jaren heeft het onderzoek van de vakgroep Orthopedagogiek zich in een aantal (met elkaar verbonden) onderzoekslijnen gekristalliseerd. Deze onderzoekslijnen betreffen: "Disability Studies"; "Orthopedagogiek van Gedrags- en Emotionele Stoornissen"; "Ondersteuning van kinderen met een beperking en hun netwerk" en "Herstel en verslaving" (voor een overzicht en meer informatie rond deze onderzoekslijnen, zie: <https://www.ugent.be/pp/orthopedagogiek/nl/onderzoek/onderzoekslijnen.htm>).

Een overzicht van publicaties van de vakgroep Orthopedagogiek kan worden geconsulteerd via: <https://biblio.ugent.be/organization/PP10>

Lopende en recent afgeronden (onderzoeks)projecten, relevant voor de opdracht, betreffen onder meer:

- De Vakgroep Orthopedagogiek (Stijn Vandevelde) is één van de betrokken coördinatoren van de Academische Werkplaats Positief Leefklimaat (in samenwerking met Prof. Rudi Roose, Prof. Peer van der Helm en Filip De Baets). Momenteel worden een vijftigtal organisaties voor jongeren over verschillende sectoren heen gecoacht m.b.t. het monitoren van het leefklimaat. In 2021 start tevens een leertraject gericht op de Gemeenschapsinstellingen (met betrokkenheid van de GI) en de diensten voor Beveiligend Verblijf.
- The development of pedagogy in residential youth care: An action research; doctoraatsstudie Delphine Levrouw) (gestart in 2016, nog lopend) (werd deels gefinancierd in het kader van de Academische Werkplaats Positief Leefklimaat,

gefinancierd door de Vlaamse Regering en het Agentschap Opgroeien (cf. <https://votjeugdhulp.be/voorstelling-AWL>).

- Protective factors for criminal recidivism in adolescents in community institutions: The role of quality of life (01/02/2015 – 31/01/2019) (Bijzonder Onderzoeksfonds UGent / resulteerde in het doctoraat van Nele Van Hecke – “Towards a better future: Quality of Life of adolescents who reside(d) in a closed institution for mandatory care and treatment”) (promotoren: Stijn Vandevelde & Wouter Vanderplasschen)
- Actieonderzoek en deskundige ondersteuning bij de implementatie en praktische uitbouw van de diagnostische processen en oriëntatieprocedures in het oriëntatiecentrum van de Gemeenschapsinstellingen (01/12/2015 – 30/11/2017) (Promotoren: Prof. dr. Wouter Vanderplasschen, Prof. Dr. Stijn Vandevelde en Prof. dr. Stef Decoene (VUB). Projectmedewerker: Dr. Lore Van Damme).
- Psychopathology and quality of life in detained female adolescents (PhD project Lore Van Damme, 2011-2015), followed by her post-doctoral project on implementing the Good Lives Model among detained female adolescents + 4-year follow-up of these girls and their social re-integration.
- Towards strengths-based multidisciplinary guidelines for mentally ill offenders (2014-2019), Special Research Fund, Ghent University (<https://www.interneringplus.ugent.be/>)
- Recovery pathways and societal responses in the UK, Netherlands and Belgium (RECPATH) (2017-2020): ERANID, EU-funded research project on recovery pathways of drug users in three European countries (<https://www.rec-path.co.uk/project-overview/>).
- “My first 48 hours out” – comprehensive approaches to pre and post prison release interventions for drug users in the criminal justice system (2017-2019), European Commission DG Justice (<https://info.harmreduction.eu/projects/my1st48h>)

Betrokken onderzoekers:

Stijn Vandevelde is hoofddocent Orthopedagogiek. Zijn onderzoeksinteresses situeren zich onder meer op het vlak de forensische orthopedagogiek; de ondersteuning van kinderen, jongeren en volwassenen met gedrags- en emotionele problemen; en de ondersteuning van bijzondere doelgroepen in de orthopedagogiek.

Wouter Vanderplasschen is hoofddocent orthopedagogiek en vakgroepvoorzitter aan de Universiteit Gent. Het wetenschappelijk onderzoek van Prof. Vanderplasschen richt zich voornamelijk op herstel van verslaving en andere psychische problemen en de rol van hulpverlening in dit proces. Zijn onderzoek focust onder meer op de toegankelijkheid, kwaliteit en effectiviteit van het hulpverleningsaanbod voor maatschappelijk kwetsbare groepen in de geestelijke gezondheidszorg en jeugdzorg.

Aan te werven onderzoeker (Masterniveau, 50%, 1 januari 2021– 31 december 2021, max. 5 jaar anciënniteit)

VIVES Hogeschool - Expertisecentrum Sociale Innovatie

Het Expertisecentrum Sociale Innovatie is verbonden aan het Studiegebied Sociaal-agogisch Werk van VIVES hogeschool en is gespecialiseerd in praktijkgericht onderzoek waarbij gezocht wordt naar nieuwe oplossingen voor maatschappelijke behoeften, in de vorm van producten, diensten en samenwerkingsverbanden.

De benadering van het Expertisecentrum is 'Humanity Centered': innovatie is pas duurzaam wanneer rekening gehouden wordt met de impact die een product of dienst heeft op alle mogelijke stakeholder. Lokale verankering, het streven naar maatschappelijke impact die verder gaat dan economische impact, oplossingsgerichtheid en interdisciplinariteit staan centraal in deze benadering.

In het EC Sociale Innovatie staan volgende onderzoekslijnen centraal:

- Mens, Maatschappij en Technologie
- Welzijn en Verbondenheid
- Veiligheid en Leefbaarheid
- Actief en inclusief burgerschap
- Lokaal sociaal beleid en ondernemerschap

Lopende en recent afgeronde (onderzoeks)projecten, relevant voor de opdracht, betreffen onder meer:

- Cappelle, H. & Cox, N. (2020) Actie-onderzoek Steunfiguren in de Bijzondere Jeugdzorg, in opdracht van Agentschap Opgroeien
- Cox, N. (2018-2020) Evaluatie onderzoek naar de impact van herstelgericht werken in scholen, in opdracht van Ligand
- Bachelorproef: *'Ik wil je - Blijf bij me - Hou van me'. Het opmaken van een website rond Website rond participatie en relationele continuïteit binnen de hulpverlening in tijden van corona, 2020*, in opdracht Agentschap Opgroeien (begeleider Vandewalle Julie)
- Bachelorproef: *'Inzetten op een positief leefklimaat in gemeenschapsinstelling De Zande'*, 2019 in opdracht van De Zande (begeleider Ann Vuylsteke)
- Bachelorproef: *'Herstelgerichte interne time-out in Gemeenschapsinstelling de Zande, bachelorproef-project in opdracht van De Zande'*, 2015, in opdracht van De Zande (begeleider Elisabeth Vandenbogaerde)

Betrokken onderzoeker:

Hans Vermeersch is doctor in de Sociologie. Zijn onderzoeksinteresses liggen op het domein van de nature-nurture problematiek, gender, risicogedrag bij jongeren, jeugdwerk en jeugdwerkorganisaties. Hij is de coördinator van het EC Sociale Innovatie.

Hogeschool UC Leuven-Limburg - Expertisecentrum 'Resilient people'

Vanuit hogeschool UC Leuven-Limburg wordt voorliggend onderzoek ondersteund door het expertisecentrum 'Resilient people' o.l.v. Anne Groenen, één van de acht expertisecentra binnen [UCLL Research & Expertise](#). Resilient People bouwt als multidisciplinair expertisecentrum mee aan de duurzame ontwikkeling van veerkrachtige relaties in de samenleving. Met drie expertiselijnen (Preventie en aanpak van agressie, Sterke gezinnen, en Zorghoudend handelen) bestaande uit 45-tal medewerkers verbonden aan opleidingen van welzijn, gezondheidszorg, management en

lerarenopleiding, zetten we in op deskundigheid, voeren we praktijkgericht onderzoek uit en bieden we vraaggestuurde dienstverleningen en navormingen aan, ter bevordering van sterke relaties en organisaties. We creëren maatschappelijk relevant projecten in de domeinen van welzijn, gezondheidszorg, justitie en onderwijs. Onze projecten richten zich zowel tot personen die een formele rol opnemen binnen de ruimte context van welzijn en gezondheidszorg (vb. hulpverleners, beleidsmakers, gezondheidswerkers, ...) als personen in een informele rol (vb. een hulpvrager en zijn context, vrijwilligers, ...).

Het expertisecentrum heeft een traditie rond projecten die betrekking hebben op de uitdagende levensomstandigheden waarin jongeren opgroeien en zet in op het ondersteunen van verschillende levensfasen en levensdomeinen. Typerend in de projecten is het betrekken van de doelgroep vanaf de opstart, het ontwikkelen en evalueren van werkzame methodieken samen met werkveldpartners, de implementatie van projecten en het beleidsadviserend werken. Het expertisecentrum biedt professionals, cliënten en beleidsmakers inzichten en tools voor vaardigheidsontwikkeling om verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen gedrag en voor de ontwikkeling van tools op vlak van diverse vormen van conflicten. Er is veel ervaring op het vlak van werken met jongeren en hun directe omgeving in projecten alsook rond tal van innovatieve, participatieve onderzoeksmethoden.

Lopende en recent afgeronde (onderzoeks)projecten, relevant voor de opdracht, betreffen onder meer:

- Een onderzoek naar een evidence-based effectief YAR Vlaanderen, i.o.v. YAR Vlaanderen (1/09/2019 – 31/08/2022) (promotor: dr. Evi Verdonck, projectmedewerkers: dr. Ilse Luyten en dr. Evi Verdonck)
- www.conflicthelden.be: Een digitaal platform om de begeleiding van jongeren bij conflicten te ondersteunen (Stijn Custers, Hanne Leirs, dr. Evi Verdonck)
- Behoeftenonderzoek BAAL-cliënten. Behoeftes van jongeren en hun omgeving ten opzichte van het noodzakelijke en het huidige antwoord op delinquent gedrag, i.o.v. BAAL (1/11/2017 – 31/08/2018) (Promotoren: dr. Anne Groenen en dr. Evi Verdonck, projectmedewerkers: Lieve Lembrechts en Sarah Dekoninck)
- Europees project SERA (Seculariasme en Radicalisering), methodieken en werkvormen concept 'opvoeding tot burgerschap', om professionals binnen residentiële instellingen aan te moedigen een preventieve en holistische houding aan te nemen op vlak van radicalisering, o.a. samenwerking met GI De Kempen. (1/12/2016 – 31/5/2019) (Hanne Leirs, Ilse Mariën, Benny Leesen)
- Vormingsaanbod: Life Space Crisis Interventie (LSCI), intervisie/supervisie binnen de jeugdhulp, Forumtheater (ervaringsleren, positief klimaat, ...), ... (Hanne Leirs, Benny Leesen, Inge Henrotay)
- ...

Betrokken onderzoeker:

Evi Verdonck is doctor in de Criminologie, kernexpert Preventie en aanpak van agressie binnen Resilient People. In de expertiselijns Preventie en aanpak van conflicten en geweld staat het omgaan met conflictsituaties, gaande van conflicten op de werkvloer, ruzie tussen (ex-)partners, jongerengeweld, intrafamiliaal geweld, tot (seksueel) geweld tegen kinderen en pesten op school centraal. Via innovatieve methodieken zetten we in op preventie, sociale en familiale bemiddeling, interventie en nazorg van conflicten en agressie in diverse contexten.

8. Budgetplan

Toelichting

- Voor het uitvoeren van het project zal een onderzoeksmedewerker worden aangeworven op UGent (Masterniveau, 50%, 1 januari 2021– 31 december 2021, max. 5 jaar anciënniteit). Hiervoor wordt 40.000 euro voorzien.
- Er wordt een werkingsbudget voorzien van 5.000 euro en een uitrustingsbudget van 1.250 euro voor de aankoop van een laptop en toebehoren voor de onderzoeker.
- Voor beide hogescholen wordt een expertisekost van 5.000 euro voorzien.
- Daarnaast worden centrale overheadkosten (10%) en BTW (21%) voorzien.
- Het totaalbedrag exclusief BTW bedraagt **61.875,00 euro**.
- Het totaalbedrag inclusief BTW bedraagt **74.868,75 euro**.

Kort overzicht van de voorgestelde begroting (in euro)

Personeel	40.000,00
Werking	5.000,00
Overheads	5.625,00
Uitrusting	1.250,00
Onderaanneming	10.000,00
Internat.samenwerking	0,00
TOTAAL	61.875,00

BTW	12.993,75
TOTAAL BTW IN	74.868,75